

Волченко Н. В.

*к.е.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин
Сумський національний аграрний університет*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ НОРМ

Сучасне суспільство, орієнтоване на цілі сталого розвитку, значну увагу приділяє кожній із них. При цьому зрозуміло, що першочерговою задачею, як би банально це не звучало, залишається задача нагодувати населення. Ще з 1996 року після Всесвітнього продовольчого саміту було сформовано поняття продовольчої безпеки на індивідуальному рівні, рівні господарства, держави, регіону чи світу. Було визначено, що вона досягається тоді, коли всі люди у будь-який час мають фізичний та економічний доступ до достатньої кількості безпечних та поживних продуктів харчування з метою задоволення своїх потреб та вподобань у їжі, щоб вести активний та здоровий спосіб життя [1].

Міжнародно-правове регулювання продовольчої безпеки здійснює як прямий, так і опосередкований вплив на дотримання стану продовольчої безпеки на регіональному рівні аналогічно до загальнодержавного. Зокрема, всі національні політики повинні бути адаптованими до вимог міжнародних стандартів, зокрема тих, що фіксуються нормами міжнародного права у міжнародних угодах. Відповідні угоди після ратифікації Верховною Радою стають частиною національного законодавства України. Вони можуть стосуватися стандартів якості та безпечності продукції, що безпосередньо означає формування необхідного для дотримання продовольчої безпеки на індивідуальному рівні раціону харчування.

Участь у міжнародних програмах в рамках ініціатив міжнародних організацій, зокрема, таких як Продовольча та сільськогосподарська організація ООН. Це сприяє розвитку регіональних програм підтримки сільського господарства, модернізації інфраструктури та підвищенню продуктивності

аграрного сектору. Підприємства області завдяки таким організаціям можуть отримувати фінансування або консультації для підвищення стійкості аграрного сектору.

Повертаючись до питання забезпечення продовольчої безпеки на індивідуальному рівні необхідно зазначити, що міжнародні угоди та ініціативи часто стають стимулом для впровадження програм допомоги найбільш вразливих верств населення. Доступ до продуктів харчування та допомога тим, хто її потребує отримала особливу важливість у контексті ситуації, що склалася у регіоні через потребу в евакуаціях та переміщенні частини населення з особливо небезпечних територій. Міжнародні правові механізми дозволяють залучати гуманітарну допомогу у випадку продовольчих криз. Під час конфліктів або природних катастроф, міжнародні організації, такі як Всесвітня продовольча програма (WFP, ланка ООН з питань надання харчової допомоги) надають продукти харчування або іншу натуральну допомогу для стабілізації ситуації в регіоні [2]. Це допомагає регіонам забезпечувати продовольчі потреби населення навіть у надскладних умовах.

Регіон реалізує продукцію на зовнішніх ринках, а це означає, що міжнародні торгові угоди, зокрема в ті, що були прийняті у рамках Світової організації торгівлі, регулюють правила експорту та імпорту сільськогосподарської продукції. Відповідність міжнародним стандартам і регламентам дозволяє регіональним виробникам виходити на зовнішні ринки та нарощувати експорт аграрної продукції, що сприяє розвитку місцевої економіки. Водночас це також може забезпечити імпорт необхідних продовольчих товарів у випадку їх дефіциту.

Міжнародні угоди про захист навколишнього середовища, такі як Паризька кліматична угода, мають вплив на продовольчу безпеку через вимоги до сталого землекористування та агровиробництва. Стимулювання впровадження екологічних практик відбувається на регіональному рівні, що дозволяє забезпечити стійке виробництво продуктів харчування у довгостроковій перспективі.

Норми міжнародного права щодо продовольчої безпеки формують загальні принципи формування продовольчої безпеки на індивідуальному, регіональному та державному рівнях. Вони стають, якщо, не повноцінними механізмами вирішення наявних проблем, то хоча б важелями щодо зменшення їх негативних наслідків. Окрім безпосереднього впливу на стан продовольчої безпеки норми матимуть опосередкований. Він включатиме підтримку сільського господарства, розвиток фермерських господарств та кооперативів, впровадження сучасних технологій у аграрний сектор, а також моніторинг і регулювання ринку сільськогосподарської продукції.

Основні напрями діяльності регіональної влади у цьому контексті можна визначити у наступному: підтримка фермерів і сільськогосподарських підприємств (забезпечення фінансової, консультаційної та технічної підтримки для підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору); розвиток інфраструктури сільських територій (сприяння модернізації інфраструктури, поліпшенню якості життя населення у сільських місцевостях); стійке землекористування (впровадження програм з охорони земель, водних ресурсів та довкілля); забезпечення продовольчої безпеки (координація роботи щодо виробництва, зберігання та переробки продуктів харчування, а також підтримка стабільності на ринку продовольства); залучення інвестицій (стимулювання національного та іноземного інвестування у аграрний сектор регіону для підвищення його ефективності та конкурентоздатності).

Література

1. Trade Reforms and Food Security: Conceptualizing the Linkages / Commodity Policy and Projections Service, Commodities and Trade Division Food and Agriculture organization of the United Nations. Rome, 2003. 315 p.

2. World Food Programme. Official website. URL: https://www.wfp.org/?_ga=2.212868756.1072796353.1727784669-949969027.1726669069